

ជំពូកទី៣

មេរៀនទី១

បន្សាយកាយ និងអូសូស

សំនួរគន្លឹះ

តើអ្នកអាចបង្ហាញនិងពន្យល់ពីបាតុភូតបន្សាយកាយនិងអូសូស។

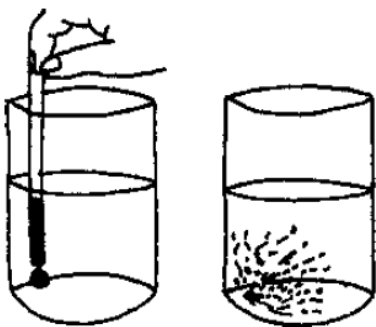
តើអ្នកត្រូវការអ្វី?

កែវទឹកស្អាត ពណ៌អាហារ បំពង់ទុយយោ កាំបិតមុត ឬកូនកាំបិតកោរ កែវ ឬកែវជ័រថ្លា សូលុយស្យុងអំបិលនិងទឹក ត្រកូន(TrorKuon)

សកម្មភាព

ការពិសោធន៍ ១

បង្កើតសូលុយស្យុងពណ៌អាហារ។ ដាក់ដំណក់ ពណ៌អាហារដោយប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងកែវទឹកដូចក្នុងរូបភាពខាងក្រោម។ ចូរពន្យល់ក្នុងតារាងអ្នកឃើញអ្វីកើតឡើង។

ការពិសោធន៍ ២

បង្កើតសូលុយស្យុងអំបិលខ្លាំងមួយ។ កាត់ចំណិតត្រកូនពី ៣ -៤ សង់ទីម៉ែត្រពីដើមត្រកូន និងចិតក្បាច់នៅខាងចុងសងខាងត្រកូន ៤ ទៅ ៥ ដងដោយជ្រៀកត្រកូន ១សង់ទីម៉ែត្រ។

យកត្រកូន២ទៅ៣សរសៃទៅដាក់ក្នុងកែវទឹកស្អាត និង ២ ទៅ ៣សរសៃទៅដាក់ក្នុងកែវសូលុយស្យុងអំបិល។ រងចាំពីរបីនាទី ហើយសរសៃនូវការសង្កេតមើលរបស់អ្នកនៅលើតារាង។

លទ្ធផលនិងការសន្និដ្ឋាន

សរសៃពីការសង្កេត និង ការពន្យល់របស់អ្នក ហើយឆ្លើយសំណួរគន្លឹះ មើលតារាងខាងក្រោម៖

ការស្រាយបំភ្លឺសម្រាប់គ្រូ

ការពិសោធន៍	ការសង្កេត	ការពន្យល់
១.បន្សាយសារធាតុរាវក្នុងសារធាតុរាវ	មួយដំណក់នៃសូលុយស្យុងពណ៌អាហារនឹងផ្តល់នូវចំណុចពណ៌ក្រហមៗនូវក្នុងទឹក។ បន្តិចម្តងៗទឹកក្នុងកែវទាំងមូលក្លាយជាពណ៌ ក្រហម។	បន្សាយភាយនៃពណ៌អាហារធ្វើឲ្យទឹកទាំងអស់ពណ៌ក្រហម។ ម៉ូលេគុលនៃពណ៌អាហារ កំពុងធ្វើចលនាពីចំណុចចាប់ផ្តើមគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃទឹកក្នុងកែវ។ នៅទីបញ្ចប់នៃបណ្តុំពណ៌អាហារគឺដូចគ្នាទាំងអស់ក្នុងកែវ។
២.ត្រកូនដាក់ក្នុងទឹកស្អាត	ចុងនៃដុំត្រកូនកំពុងតែកោងយ៉ាងខ្លាំង	ទងត្រកូនមាននៅខាងក្នុងវា កោសិកាជ្រាបទឹកពាក់កណ្តាល។ សូលុយស្យុងក្នុងកោសិកា គឺជាបណ្តុំដ៏ខ្ពស់នៅក្នុងទឹក។ ដូច្នេះទឹកច្រើនជ្រាបចូលកោសិកាច្រើនជាងចេញពីកោសិកា។ កោសិកានៅក្នុងទងត្រកូននោះរីកធំឡើង។ កោសិកា ផ្ទៃខាងក្រៅទងត្រកូនមិនផ្លាស់ប្តូរទេ និងនៅខ្លីដដែល។ រឿងនោះហើយដែលធ្វើឲ្យចុងទងត្រកូនកោងឡើង។
២.ត្រកូនដាក់ក្នុងល្អាយអំបិល	ចុងនៃដុំត្រកូនស្ថិតនៅដដែល។	ដើមត្រកូននេះមានកោសិកាជ្រាបទឹកពាក់កណ្តាល។ សូលុយស្យុងអំបិលគឺជាបណ្តុំខ្ពស់ជាងបណ្តុំសារធាតុក្នុងកោសិកា។ ដូច្នេះទឹកនឹងចេញទៅក្រៅច្រើនពីកោសិកាជាងចូលក្នុង។ នេះ ដែលធ្វើឲ្យខាងចុងទងត្រកូនមិនកោង។
តើអ្វីជាចំណុចយល់របស់អ្នកចំពោះសំណួរគន្លឹះ?		យើងអាចពន្យល់នូវដំណើរការនៃបន្សាយភាយសារធាតុរាវ ដោយដាក់ សូលុយស្យុងពណ៌មួយដំណក់ក្នុងទឹកថ្លា។ ពណ៌នឹងសាយភាយទៅកាន់ទឹកទាំងមូល។ យើងអាចពន្យល់នូវដំណើរការនៃអូស្មូស៊ីសដោយយកផ្នែកនៃដើមរុក្ខជាតិ(ទងប្រហោង)ជាជំរឿកជា

	<p>ក៏ក្នុងទឹក និង សូលុយស្យុងអំបិលខ្លាំង។ ទង ត្រកូនក្នុងទឹកនឹងបឺតទឹកច្រើនពីព្រោះទឹកនឹងចូល កោសិកា ច្រើនជាងចេញពីកោសិកា។ នៅក្នុង សូលុយស្យុងអំបិលខ្លាំងវាផ្ទុយគ្នា។ យើងអាចមានឥទ្ធិពល លើដំណើរការដោយប្រើ សូលុយស្យុងដែលមានបណ្តុំខុសគ្នានិងសូលុយ ស្យុងខុសគ្នា។</p>
--	---

- គ្រូអាចធ្វើមុនអោយហើយនូវសូលុយស្យុងពណ៌ពណ៌អាហារ និងសូលុយស្យុងអំបិលក្នុង
 ទឹក ប៉ុន្តែបើសិស្សធ្វើការជាក្រុម សិស្សអាចបង្កើតសូលុយស្យុងបាន។
 បង្កើតសូលុយស្យុងឲ្យខ្លាំងប៉ុន្តែថ្លា។
- គ្រូអាចពន្យល់នូវដំណើរការនៃបន្សាយភាយ ម៉ូលេគុលចលនាពីកន្លែងមួយដែលមាន
 កំហាប់ខ្ពស់ទៅកន្លែងមួយទៀតដែលមានកំហាប់ទាប។
- លំហាហូរសរុបរបស់ទឹកតាមភ្នាសអង្គជ្រាបពីកន្លែងដែលមានកំហាប់ទាបរបស់សូលុយ
 ស្យុងទៅកាន់កន្លែងកំហាប់សូលុយស្យុងខ្ពស់។ ភ្នាសអង្គជ្រាប អាចអនុញ្ញាតឲ្យតែម៉ូលេ
 គុលខ្លះឆ្លងកាត់តែប៉ុណ្ណោះ។ អូស្វូស អាចចាត់ទុកថាជាករណីពិសេសមួយរបស់សំណាយ
 ភាយ ទោះបីជាម៉ូលេគុលទាំងអស់ប្រហែល(ចង់)ធ្វើចលនាហូតទាល់តែកំហាប់នៅផ្នែក
 ទាំងសងខាងរបស់ភ្នាសស្មើគ្នា តែមានតែម៉ូលេគុលទឹកតូចៗប៉ុណ្ណោះអាចឆ្លងកាត់ភ្នាស
 អង្គជ្រាបនេះ។
- អូស្វូសជាការពិសោធន៍អាចត្រូវគេធ្វើផងដែរជាមួយដុំកាប៊ុត ឬដំឡូង។